

ඇෆ්ගන් සංභාරය පිලිබඳ එක්සත් ජනපදයේ හේතු දැක්වීම් ගැන ප්‍රශ්න මතුවේ

Questions mount over US account of Afghanistan massacre

පැවික් මාටින් විසිනි

2012 මාර්තු 19

ල මුත් නවදෙනෙකු ඇතුළුව ඇෆ්ගන් සිවිල් වැසියන්ගේ ඝාතනය සම්බන්ධයෙන් අත්අඩංගුවට ගැනුණු සොල්දාදුවාගේ අන්‍යෝන්‍යව පෙන්වීමන් විසින් තහවුරු කරනු ලැබීමෙන් පැය 48ක් ඇතුළත, මාර්තු 11 දා ලේවැකි සංභාරය පිලිබඳ නිල හේතු දැක්වීමට අදාළව ප්‍රශ්න මතුවෙමින් තිබේ.

කාබුල්හි හා වොෂින්ටනයේ එක්සත් ජනපද නිලධාරීන් අවධාරනය කළ සෑම කරුණක් ම පාහේ ඝාතනය සිදුකළ ගමේ වැසියන් නැතිනම් ඇෆ්ගනිස්තානයේ කර්සායි ආන්ඩුව හෝ අත්අඩංගුවට ගැනුණ, 38 විශූන් මාන්ඩලික සැරයන් රොබට් බේල්ස් ගැන දැන සිටි අයගේ අභියෝගයට ලක්වී ඇත.

ඉතාමත් වැදගත් ප්‍රශ්න මතු කර ඇත්තේ ඝාතනයෙන් දිවි ගලවාගත් ගම්මුත් විසිනි. ඇෆ්ගන් ආන්ඩුවේ හා ජාත්‍යන්තර මාධ්‍යවල පලවුණ වාර්තා නැවත නැවතත් ඔවුන්ගේ ප්‍රකාශ උපුටා දක්වා ඇත. ඒ අනුව පෙන්වීමන් විසින් කළ පරිදි තනි තුනක්කරුවෙකු නොව නිල ඇඳුම් ලාගත් ඇමරිකානු සොල්දාදුවන් ගනනාවක් ලේ හැලීමට සහභාගී වී ඇත.

සිකුරාදා ඇෆ්ගන් ජනාධිපති හමීඩ් කර්සායි සමග පැවති හමුවක දී ඝාතනයට ලක් වූවන්ගේ ඥාතීන් තුවක්කු කරුවන් කීප දෙනෙකු පිලිබඳව ඔවුන් කලින් කී දේ යලිත් තහවුරු කළහ. කන්දහාර් පලාතේ යාබද ගම් දෙකක් තුළ ඝාතන ගැන සඳහන් කරමින්, "එක පුද්ගලයෙකුට එය කළ නොහැකි යයි ඔවුන් විශ්වාස කරයි." කර්සායි වාර්තාකරුවන්ට පැවසී ය. "කාමර හතරක සිටි මිනිසුන් ඝාතනය කෙරුණි, කාන්තාවන් හා ලමුන් ඝාතනය කෙරුණි, ඔවුන් සියලු දෙනා එක කාමරයකට ගෙනවිත් ගිනි තබන ලදී. එය එක පුද්ගලයෙකුට කළ නොහැක."

එක්සත් ජනපද තානාපති කාර්යාලය හා හමුදා නිලධාරීන් මෙම වෝදනාවන්ට ප්‍රතිචාර දැක්වීම ප්‍රතික්ෂේප කර ඇති අතර මෙම සංභාරය පිලිබඳව

ඇෆ්ගන් ආන්ඩුව කරන පරීක්ෂනයට ඇමරිකානුවන් සහයෝගය නොදුන් බව ඇෆ්ගන් නිලධාරීහු පැවසූහ. ඇෆ්ගන් නිලධාරීන් බේල්ස්ගෙන් ප්‍රශ්න කිරීමට පෙරාතුව ඔහු රටින් පිටකළ අතර විඩියෝ සාක්ෂි මගින් හැරුණ විට ඇෆ්ගන් සාක්ෂිකරුවන්ට පුද්ගලිකව ම සහභාගිවීමට නොහැකි වන පරිදි ඔහුගේ නඩුව ඇමරිකානු භූමිය තුළ දී අසනු ඇතැ යි පෙන්වමින් නිලධාරීහු ඇඟවුම් කළහ.

සංභාරයට තනි ප්‍රහාරකයෙකු වගකිවයුතු ය යන එක්සත් ජනපද ප්‍රකාශය නොතකා නිව් යෝර්ක් ටයිම්ස් පුවත්පත, "නේටෝ හමුදා ඇෆ්ගන්වරුන් ඝාතනය කළ දීර්ඝ සිද්ධීන් වැලක මෑතම සිදුවීම එය යයි විස්තර කළ කර්සායි ද ඇතුළු බොහෝ ඇෆ්ගනිස්ථානුවන්, එය එක්සත් ජනපද විශේෂ හමුදාවන් විසින් සිදු කරන රාත්‍රී වැටලීම්වලට සමාන ලෙස දකින" බව පිලිගත්තේ ය.

කර්සායි, ඇමරිකානු හමුදා "යක්ෂයින්" ලෙස ද, මෙම මස මුල දී කුරානය ගිනි තැබීම "කිසිදා සමාව නොලබන සාතන්ගේ ක්‍රියාවක්" ලෙස ද විස්තර කළේ ය. කන්දහාර් සංභාරය "පලමු සිදුවීම නොවේ, සැබවින් ම එය 100වැනි, 200වැනි හා 500වැනි සිදුවීම" යි ඔහු කීවේ ය.

"මෙය බොහෝ දුර ගොස් ඇත. සෑම අර්ථයකින් ම එය කඹයේ අන්තිම කොනය" යනුවෙන් ඔහු මාධ්‍යයට පැවසී ය.

කිසි සැකයකින් තොරව "කඹයේ අන්තය" පිලිබඳ කර්සායිගේ ප්‍රකාශය, ඇමරිකානු හමුදාවන්ගේ කුරිරු ක්‍රියා ඔහුට ම විවේචනය කිරීමට බලකෙරුණු නමුත් ඔවුන් මත මුලුමනින් ම යැපෙන, ඔහුගේ වට ලනු ලැබූ හා අපකීර්තිමත් තත්ත්වයට විය හැකි ඉරනම පිලිබඳව ඔහුගේ ම වකිතයේ ප්‍රකාශනයකි.

එක්සත් ජනපද-නේටෝ වාඩිලෑම පිලිබඳ ඇෆ්ගන්

ජනතාවගේ වෛරයේ තවත් ඇඟවුමක දී, පසුගිය මාසයේ හෙල්මාන්ඩ් පලාතේ දී සාතනය වූ, 22 හැවිරිදි මැරීන් හටයාගේ හිසේ පසුපසට වෙඩි තැබුවේ ඇෆ්ගන් සොල්දාදුවෙකු බව එක්සත් ජනපද හමුදාව හෙලි කළහ. මෙය පසුගිය මාස හය තුළ දී ඇෆ්ගන් “සහෝදරයෙකු” අතින් ඇමරිකානු සොල්දාදුවෙකු මියගිය බව පිලිගත් හත්වෙනි වතාව යි.

එක්සත් ජනපද නිලධාරීන් විසින් නිකුත් කරන ලද වූදින ප්‍රභාසකයා පිලිබඳ විස්තර, අඩු වශයෙන් මාර්තු 11දා සිදුවූයේ කුමක් ද යන්න පිලිබඳ ඔවුන්ගේ වාර්තා මෙන් ම සැක සහිත ය. දවස් හයක් යන තෙක් ම, පෙන්නුම්නය සොල්දාදුවාගේ නම රහස්‍යක් ව තබා ගැනීමට උත්සාහ කළේ ය. මෙය එක්සත් ජනපද මාධ්‍ය තුළින් විවේචන පල නොවූන, අසාමාන්‍ය හා පෙර නො වූ විරූ දේශපාලන වාර්තයකි. අවසානයේ දී ෆොක්ස් ප්‍රවෘත්ති සේවය සිකුරාදා බේල්ස්ගේ නම ප්‍රසිද්ධ කළේ ය, සෙසු මාධ්‍යය එය අනුගමනය කළහ.

හමුදා මූලාශ්‍රයන්ට සම්බන්ධ මුල් වාර්තා, බේල්ස්ට විවාහ දිවියේ ගැටලු තුළින් බව ප්‍රකාශ කළේ ය. මීට පෙර ඉරාකයේ සේවය කරන අතරතුර ඔහු ක්ෂණික මොලේ ආබාධයකින් (traumatic brain injury) පීඩා විඳි තිබුණි. එමෙන් ම ඔහු එහි දී බෝම්බ පිපිරීමකින් පාදයේ කොටසක් අහිමි කර ගෙන තිබුණි. ඉතා මැතක දී ඔහුගේ නිවස පෙර තහනමකට ලක් කිරීම හේතුවෙන් ඔහු අමතර පීඩනයකට හසුව සිටියේ යයි ද විස්තර කෙරුණි.

මෙම විස්තර බොහොමයක් අසත්‍ය බව ඔප්පුවී තිබේ. බේල්ස්ගේ නීතිඥයා හා සියටල්-ටකෝමාහි මාධ්‍යය යන දෙගොල්ල ම ඔහුගේ විවාහය ප්‍රීතිමත් එකක් ලෙස පෙනී යන්නේයයි විස්තර කරති. මුල දී ප්‍රකාශ කළ ආකාරයට ඔහුගේ බිරිඳ වන කැරලයින්ගෙන් “ආදරනීය ජෝන්” යනුවෙන් ලිපියක් තිබී නැත. පෙර තහනම එල්ල වී තිබුනේ බේල්ස් හා ඔහුගේ බිරිඳ කුලියට දී තිබුන නිවසට මිස ඇ පදිංචිව සිටි නිවසට නොවේ. සාතනයට සතියකට පෙර එම නිවස වෙන්දේසියට දමා තිබුණි.

බේල්ස් 2005 දී මෙම නිවස ඩොලර් 279,000ට මිල දී ගත් අතර එය වෙලද පොලේ “හදිසි අලෙවියට” දමා තිබුණි. එයින් ඔහුට හා ඔහුගේ බිරිඳට ඩොලර් 50,000ක නය බරක් පැටවෙන්නට ඉඩ තිබුණි. මෙය එක්සත් ජනපදයේ කම්කරු පන්තික හා මධ්‍යම පන්තික නිවාස හිමියන්ට සම්පූර්නයෙන් ම පොදු තත්වයකි.

සංභාරය පිලිබඳ රජයේ වාර්තාව නම් නොකළ නිලධාරියෙකු විසින් සාරාංශ කෙරුන අතර, ඔහු නිව් යෝක් ටයිම්ස් පත්‍රයට මෙසේ කීවේ ය, “සියල්ල එලියට එන විට එය ආතතියේ, සුරාවේ හා ගෘහාශ්‍රිත කාරතාවල සංයෝගයක් වනු ඇත.” “ඔහු ඒවාට යටත් වූවා පමණි.” බේල්ස්ගේ නීතිඥ ජෝන් හෙන්රි බ්‍රවුන් ප්‍රතිචාර දැක් වූයේ, “යුද්ධය මත වෝදනා කරනු වෙනුවට පුද්ගලයෙකුට වෝදනා කිරීමට ආන්ඩුවට අවශ්‍ය ය.” යනුවෙන් පවසමිනි.

කන්දහාර් පලාතේ සංභාරය විනය උල්ලංඝනය කිරීමක්, “සාහසික” සොල්දාදුවෙකුගේ, එනම් අවිචරනීය ලෙස ඇෆ්ගනිස්තානය තුළ එක්සත් ජනපදයේ මෙහෙවර සමග ගැටෙන ක්‍රියාවන් සිදුකරන යමෙකුගේ ක්‍රියාවක් ලෙස ඉවත දැමීමට ඔබාමා පරිපාලනයට හා පෙන්නුම්නයට අවශ්‍ය ය. සත්‍ය නම්, මාර්තු 11වැනිදා සංභාරය, ඇෆ්ගනිස්තානය තුළ හා ඇමරිකන් අධිරාජ්‍යවාදීන් බෝම්බ දැමූ, ආක්‍රමනය කළ හා වාඩිලාගත් සෑම රටක් තුළ ම එක්සත් ජනපද හමුදා කාර්යභාරයේ සංකේන්ද්‍රිත ප්‍රකාශනයක්ය යන්න යි.

මාර්තු 11දා අපරාධයක් සිදුකළ බවට වෝදනාව එල්ල වන ක්‍රියාව ඔහු කලා නම්, බේල්ස් නඩුවකට හා දඬුවමට මුහුණ දිය යුතු යුද අපරාධකරුවෙකි. නමුත් ඉතා වැදගත් යුද අපරාධකරුවන් නම්, ඇෆ්ගනිස්තානය තුළ අවුරුදු දහයකට වඩා යුද්ධයකට වගකිව යුතු හා සිරියාව, ඉරානය හා වෙන තැනක නව යුද කුමන්ත්‍රණ කරමින් ධවල මන්දිරය, පෙන්නුම්නය, සී අයි ඒ සංවිධානය හා එක්සත් ජනපද දේශපාලන සංස්ථාපිතය තුළ ඉන්නා අය වෙති.